

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za zapadnoslavenske jezike i književnosti
Katedra za slovački jezik i književnost

**PRIJEDLOG PROGRAMA STUDIJA
SLOVAČKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI**

Preddiplomski studij

Sadržaj	str.
1. UVOD	1
2. OPĆI DIO	2
2.1. Naziv studija	2
2.2. Nositelj studija	2
2.3. Trajanje studija	2
2.4. Uvjeti upisa na studij	2
2.5. Preddiplomski studij	2
2.6. Diplomski studij	2
2.7. Organizacija studija	3
2.8. Akademski nazivi	3
3. OPIS PROGRAMA	3
3.1. Popis kolegija	3
3.1.1. PREDDIPLOMSKI STUDIJ	3
3.1.1.1. Obvezatni kolegiji	3
3.1.1.2. Izborni kolegiji	4
3.2. Opis kolegija	5

1. UVOD

Studij slovačkoga jezika i književnosti jedan je od najmlađih neofiloloških studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Slovački jezik i slovačka književnost predaju se od 1994. godine kao izborni predmeti u okviru studija bohemistike, slavistike i kroatistike. Kao samostalan studij slovakistika postoji od 1997./1998. akad. godine i to je jedini sveučilišni studij slovačkoga jezika i književnosti u Republici Hrvatskoj.

Postojanje studija slovakistike važno je iz više razloga: zbog tradicionalnih hrvatsko-slovačkih kulturnih veza, zbog značenja slovačke filologije za hrvatsku (B. Šulek) i slavensku filologiju općenito, zbog potreba slovačke nacionalne manjine u Hrvatskoj te zbog kulturne, a u novije vrijeme i jače gospodarske suradnje između Slovačke i Hrvatske.

Slovački je jedan od službenih jezika Europske unije, za koji Hrvatska mora imati vlastite stručnjake, prije svega kvalificirane prevoditelje za različita gospodarska područja (turizam, trgovinu) pa i kvalificirane nastavnike za potrebe školovanja novih hrvatskih stručnjaka i pripadnika slovačke nacionalne manjine. Zbog povećane gospodarske suradnje sa Slovačkom zanimanje za naše stručnjake pokazuju hrvatske tvrtke (do sada npr. Pliva i Podravka), a posebno su za suradnju zainteresirane institucije slovačke nacionalne manjine (Matica slovačka, Savez Slovaka) u Zagrebu, Našicama i Osijeku.

Slovačka nacionalna manjina u Hrvatskoj ima organiziran sustav osnovnoga školovanja u Josipovcu i Iloku, gdje se nastava izvodi i na slovačkom jeziku. Na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku postoji i lektorat slovačkoga jezika. Unatoč potrebi za školovanim slovakističkim stručnjacima njih je u Hrvatskoj općenito premalo. Nedostaju i hrvatskoj slavistici koja je tradicionalno otvorena prema svim slavenskim kulturama. Postojanje studija slovačkoga jezika i književnosti opravdano je i obzirom na broj zainteresiranih studenata.

Značajno je da se na dvama sveučilištima u Slovačkoj (Sveučilištu J. A. Komenskoga u Bratislavi, Sveučilištu Mateja Bela u Banskjoj Bystrici) izučava hrvatski jezik, tako da postojanje studija slovakistike na Sveučilištu u Zagrebu stvara izvrsne pretpostavke za razmjenu studenata, stručne i znanstvene literature te za intenzivnu međusveučilišnu suradnju.

Svoje slovakističke kadrove školujemo na suvremenim znanstvenim spoznajama i prema suvremenim akademskim kriterijima, i to najprije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a na poslijediplomskom stupnju i na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. A. Komenskoga u Bratislavi (Slovačka). Nastojimo da naš studij slovačkoga jezika i književnosti bude u najvećoj mogućoj mjeri kompatibilan s drugim neofilološkim studijima na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, kao i s takvim studijem na matičnim sveučilištima u Bratislavi (usporediti <http://www.fphil.uniba.sk/>) i Prešovu

(<http://www.ff.unipo.sk/ksjl/>). Ta kompatibilnost podrazumijeva potrebnu i moguću pokretljivost studenata i stručnjaka.

Kompatibilnost ovoga studijskog programa s programima na drugim sveučilištima olakšat će pokretljivost studenata i nastavnika, a studenti će biti poticani da bar jedan semestar provedu na nekom stranom sveučilištu, po mogućnosti u Slovačkoj. Usto je predviđeno i gostovanje profesora te uključivanje u nastavu studenata slovakistike s drugih sveučilišta.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: Slovački jezik i književnost

2.2. Nositelj studija: Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za zapadnoslavenske jezike i književnosti, Katedra za slovački jezik i književnost

2.3. Trajanje studija: 5 godina (3+2 godine)

2.4. Uvjeti upisa na studij: završena srednja škola, državna matura ili položen razredbeni ispit

2.5. Prediplomski studij: Organiziran je kao dvopredmetni studij (A1 + A2) i može se studirati u kombinaciji s bilo kojim drugim dvopredmetnim studijem na Filozofskom fakultetu. Na trogodišnjem preddiplomskom studiju student stječe temeljna znanja iz slovačkoga jezika, književnosti i kulture. Budući da se studij izvodi za početnike, oni moraju steći jezičnu kompetenciju na razini B2 – prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe. Istodobno moraju upoznati klasike slovačke književnosti te steći bitne spoznaje o slovačkoj povijesti i kulturi. Sva znanja stečena na prvom stupnju preduvjet su im za nastavak studija, odnosno za izbor određenoga usmjerenja na diplomskom studiju slovačkoga jezika i književnosti na zagrebačkom ili nekom drugom sveučilištu, za upis na druge diplomatske studije koji to omogućuje, kao i za nastavak studija na poslijediplomskoj razini. Ukoliko nakon preddiplomskoga stupnja ne žele nastaviti studij, stečena ih znanja kvalificiraju za jednostavnije poslove u turizmu, gospodarstvu, državnoj upravi, izdavaštvu, medijima i sl.

2.6. Diplomski studij: Organiziran je kao dvopredmetni studij (A1 + A2) i može se studirati u kombinaciji s bilo kojim drugim dvopredmetnim studijem na Filozofskom fakultetu. Na diplomski studij mogu se upisati studenti koji su završili preddiplomski studij slovačkoga jezika i književnosti na Sveučilištu u Zagrebu ili na nekom drugom sveučilištu s usporedivim programom te studenti koji su završili drugi preddiplomski studij, a vladaju slovačkim jezikom na razini B2 i upoznati su s slovačkom književnošću i kulturom na razini završenoga preddiplomskog studija slovačkoga jezika i književnosti. Na dvogodišnjem diplomskom studiju studenti izabiru jedan od dva ponuđena smjera: prevoditeljsko-kulturološki i nastavnički. Oboma smjerovima zajednička je praktična jezična nastava,

kojoj je cilj stjecanje komunikacijskih kompetencija na razini C1 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe. Studenti prevoditeljsko-kulturološkoga smjera educirani su poznavatelji slovačke kulturne, književne i jezične tradicije i specijaliziraju se za rad u prevodilaštvu. Studenti nastavnčkoga smjera specijaliziraju se za izvođenje nastave slovačkoga jezika, odnosno za poučavanje različitih tipova korisnika (npr. u školama stranih jezika) slovačkome jeziku. Znanja stečena u diplomskom studiju apsolvante toga studija osposobljavaju za nastavnike slovačkoga jezika, za prevoditelje sa slovačkoga i na slovački jezik te za različite duge poslove, npr. u turizmu, gospodarstvu, državnoj upravi, medijima i sl. Završen diplomski studij preduvjet je za upis na poslijediplomski studij.

2.7. Slovački jezik i književnost ne mora se studirati 5 godina (kao cjelina); završnost postoji i nakon preddiplomskoga studija.

2.8. Završetkom preddiplomskoga studija stječe se naziv **baccalaurea/baccalaureus (prvostupnica/prvostupnik) humanističke struke, smjer slovakistika**. Završetkom preddiplomskoga i diplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti stječu se akademski nazivi: **magistra/magistar slovakistike – prevoditeljsko-kulturološki smjer**, odnosno **magistra/magistar slovakistike – nastavnički smjer**.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis kolegija

3.1.1. PREDDIPLOMSKI STUDIJ

3.1.1.1. Obvezatni kolegiji

I. semestar

Slovačke jezične vježbe I, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Uvod u slovačku kulturu, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

II. semestar

Slovačke jezične vježbe II, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Fonologija slovačkoga jezika, 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

III. semestar

Slovačke jezične vježbe III, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Slovačka književnost do kraja XIX. st., 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

IV. semestar

Slovačke jezične vježbe IV, 6 sati tjedno, 5 ECTS bodova

Morfologija slovačkoga jezika, 4 sat na tjedan, 5 ECTS-bodova

V. semestar

Slovačke jezične vježbe V, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Slovačka književnost XX. st., 4 sata na tjedan, 5 ECTS-bodova

VI. semestar

Slovačke jezične vježbe VI, 6 sati na tjedan, 5 ECTS-bodova

Sintaksa slovačkoga jezika, 4 sat na tjedan, 5 ECTS-bodova

3.1.1.2. Izborni kolegiji

Staroslavenski jezik, 4 sata na tjedan, 5 ECTS bodova

Prozaici slovačkoga realizma, 2 sata na tjedan, 5 ECTS bodova

Slovačka drama i kazalište, 2 sata na tjedan, 5 ECTS bodova

Slovačka standardnojezična situacija u XIX. stoljeću, 2 sata na tjedan, 5 ECTS bodova

Historijska gramatika slovačkoga jezika, 2 sata na tjedan, 5 ECTS bodova

Izborni kolegiji iz ponude drugih studija i odsjeka (predviđeni):

Hrvatski književni jezik (kroatistika)

Uvod u lingvistiku (rusistika, lingvistika)

Leksikologija i frazeologija (rusistika)

Drugi slavenski jezik (rusistika, ukrajinistika, bohemistika, polonistika, južna slavistika)

Opća povijest i teorija književnosti (rusistika)

Paradigme XX. stoljeća (rusistika)

Povijest slavenskih naroda zapadne i srednje Europe (povijest)

Drugi ponuđeni kolegiji (komparativna književnost, etnologija i dr.)

3. 2. Opis kolegija

Naziv kolegija: *Jezične vježbe I*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i slovački

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: upisan I. semestar preddiplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Osnove slovačke fonetike, razlike između slovačkog i hrvatskog glasovnog sustava. Vježbe iz ortoepije. Osnovna načela slovačkog pravopisa. Vježbe iz ortografije. Promjenjive vrste riječi (imenice, pridjevi, zamjenice, glagoli). Osnove slovačke gramatike: deklinacija, konjugacija, komparacija. Obrada osnovnih konverzacijskih tema, stjecanje osnovnoga leksičkog fonda, pisanje jednostavnih tekstova.

Cilj: Stjecanje jezičnih kompetencija na razini A1 prema zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe

Literatura:

Böhmerová, A.: *Slovak for you*, Bratislava 1999.

Caltíková, M. – Tarábek, J.: *Prehľad gramatiky a pravopisu slovenského jazyka*, Bratislava 1998.

Dratva, T. – Buznová, V.: *Slovenčina pre cudzincov*, Bratislava 1998.

Horák, E.: *Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník*, Bratislava 1991.

Igazová, T. – Gheorghiová, E. – Kováčiková, D.: *Cvičebnica slovenčiny ako cudzieho jazyka*, Bratislava 1996.

Mistrík, J.: *Gramatika slovenčiny*, Bratislava 1994.

Takáč, F.: *Hrvatsko-slovački rječnik*, Zagreb 1999.

Interna skripta

Naziv kolegija: *Jezične vježbe II*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i slovački

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položene Jezične vježbe I.

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Utvrđivanje osnovne gramatike i proširivanje znanja složenijim gramatičkim poglavljima. Fonetske vježbe, ortografske vježbe. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi. Deklinacija, konjugacija, komparacija. Proširivanje rječnika, čitanje i pisanje jednostavnih tekstova.

Cilj: Stjecanje jezičnih kompetencija na razini A2 prema zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Böhmerová, A.: *Slovak for you*, Bratislava 1999.

Caltíková, M. – Tarábek, J.: *Prehľad gramatiky a pravopisu slovenského jazyka*, Bratislava 1998.

Dratva, T. – Buznová, V.: *Slovenčina pre cudzincov*, Bratislava 1998.

Horák, E.: *Srbochorvátško-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník*, Bratislava 1991.

Igazová, T. – Gheorghiová, E. – Kováčiková, D.: *Cvičebnica slovenčiny ako cudzieho jazyka*, Bratislava 1996.

Mistrík, J.: *Gramatika slovenčiny*, Bratislava, 1994.

Takáč, F.: *Hrvatsko-slovački rječnik*, Zagreb 1999.

Interna skripta

Naziv kolegija: *Jezične vježbe III*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: slovački

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položene Jezične vježbe II.

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada autentičnih slovačkih tekstova koji sadržavaju gramatiku, leksik i frazeme vezane uz svakodnevni život, posao, slobodno vrijeme, medije. Razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje, usmeno i pismeno prevodenje tekstova sa slovačkoga jezika na hrvatski i s hrvatskoga na slovački. Razvijanje konverzacijskih sposobnosti na slovačkom jeziku.

Cilj: Kolegij usmjeren na stjecanje dijela jezičnih kompetencija predviđenih na razini B1 prema zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Caltíková, M. – Tarábek, J.: *Prehľad gramatiky a pravopisu slovenského jazyka*, Bratislava 1998.

Krátky slovník slovenského jazyka, Bratislava 2003.

Mistrík, J. – Škvareninová – Hegelová: *Praktická príručka slovenčiny*, Bratislava 1996.

Pauliny, E.: *Krátká gramatika slovenská*, Bratislava 1997.

Steinerová, H.: *Konverzačná príručka slovenčiny*, Bratislava 2000.

Žigová, L.: *Komunikácia v slovenčine. Textová príručka a cvičebnica*, Bratislava 2000.

Ako nehrešiť proti slovenčine. Bratislava 1999. (sekund. lit.)

Naziv kolegija: *Jezične vježbe IV*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: slovački

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položene Jezične vježbe III.

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada složenijih autentičnih slovačkih tekstova koji sadržavaju gramatiku, leksik i frazeme vezane uz svakodnevni život, posao, slobodno vrijeme, medije.

Razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje, usmeno i pismeno prevođenje tekstova sa slovačkoga na hrvatski jezik i s hrvatskoga na slovački. Razvijanje konverzacijskih sposobnosti na slovačkom jeziku.

Cilj: Stjecanje jezičnih kompetencija na razini B1 prema zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Caltíková, M. – Tarábek, J.: *Prehľad gramatiky a pravopisu slovenského jazyka*, Bratislava 1998.

Krátky slovník slovenského jazyka, Bratislava 2003.

Mistrić, J. – Škvareninová – Hegelová: *Praktická příručka slovenčiny*, Bratislava 1996.

Pauliny, E.: *Krátka gramatika slovenská*, Bratislava 1997.

Steinerová, H.: *Konverzačná príručka slovenčiny*, Bratislava 2000.

Žigová, L.: *Komunikácia v slovenčine. Textová príručka a cvičebnica*, Bratislava 2000.

Ako nehrešiť proti slovenčine. Bratislava 1999. (sekund. lit.)

Naziv kolegija: *Jezične vježbe V*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: slovački

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položene Jezične vježbe IV.

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada autentičnih slovačkih tekstova koji sadržavaju gramatiku, leksik i frazeme vezane uz suvremene probleme, uz raznovrsne teme zastupljene u medijima, uz suvremenost Slovačke Republike. Razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje, usmeno i pismeno prevođenje tekstova sa slovačkoga na hrvatski jezik i s hrvatskoga na slovački. Slušanje i razumijevanje izvornih govornika, usmeno i pisano izražavanje, rasprava. Specifičnosti slovačkoga slanga.

Cilj: Kolegij je usmjeren na stjecanje dijela jezičnih kompetencija predviđenih na razini B2 prema zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Gúčik, M. – Maierová, E. – Navrátilová J.: *Učebný materiál C. Letný kurz slovenského jazyka*, Bratislava 2002.

Krátky slovník slovenského jazyka, Bratislava 2003.

Koliová, J. – Tóthová, L. – Puzderová, A.: *Učebný materiál pre letný kurz slovenského jazyka (Pokročili)*, Košice 2003.

Pauliny, E.: *Krátka gramatika slovenská*, Bratislava 1997.

Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava 1998.

Sloh na dlani, Bratislava, 2003.

Synonymický slovník slovenčiny, Bratislava 1995.

Žigová, L.: *Komunikácia v slovenčine. Textová príručka a cvičebnica*, Bratislava 2000.

Ivanová-Šalingová, M. – Šaling, S. – Maníková, Z.: *Slovenčina bez chýb*, Bratislava 1998. (sekund. lit.)

Naziv kolegija: *Jezične vježbe VI*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: slovački

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi

Uvjeti: položene Jezične vježbe V.

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada složenijih autentičnih slovačkih tekstova koji sadržavaju gramatiku, leksik i frazeme vezane uz aktualna društvena pitanja, uz raznovrsne teme zastupljene u medijima, uz suvremenost Slovačke Republike. Razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje, usmeno i pismeno prevođenje tekstova sa slovačkoga na hrvatski jezik i s hrvatskoga na slovački. Slušanje i razumijevanje izvornih govornika, usmeno i pisano izražavanje, rasprava. Specifičnosti slovačkog slanga.

Cilj: Stjecanje jezičnih kompetencija na razini B2 prema zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike Vijeća Europe.

Literatura:

Gúčik, M. – Maierová, E. – Navrátilová J.: *Učebný materiál C. Letný kurz slovenského jazyka*, Bratislava 2002.

Krátky slovník slovenského jazyka, Bratislava 2003.

Koliová, J. – Tóthová, L. – Puzderová, A.: *Učebný materiál pre letný kurz slovenského jazyka (Pokročili)*, Košice 2003.

Pauliny, E.: *Krátka gramatika slovenská*, Bratislava 1997.

Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava 1998.

Sloh na dlani, Bratislava 2003.

Synonymický slovník slovenčiny, Bratislava 1995.

Žigová, L.: *Komunikácia v slovenčine. Textová príručka a cvičebnica*, Bratislava 2000.

Ivanová-Šalingová, M. – Šaling, S. – Maníková, Z.: *Slovenčina bez chýb*, Bratislava 1998. (sekund. lit.)

Naziv kolegija: *Uvod u slovačku kulturu*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 4 sata predavanja

Uvjeti: upisan I. semestar preddiplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Poglavlja iz slovačke nacionalne povijesti od početka do današnjih dana. Osnovne informacije o suvremenoj Slovačkoj Republici kojima se studenti uvode u studij slovačke filologije. Obrađuju se slovačke znamenite osobnosti koje tvore slovački kulturni identitet, prije svega književnici, iščitavaju se i tumače odabrani tekstovi prevedeni na hrvatski jezik, odnosno jednostavniji tekstovi na slovačkom jeziku. Obrađuju se jezični i kulturno-povijesni spomenici, narodne tradicije i običaji.

Cilj: Stjecanje osnovnih spoznaja o Slovačkoj s osvrtom na povijesne i kulturološke činjenice bitne za utvrđivanje slovačkih jezičnih i književnih posebnosti u širem europskom kontekstu.

Literatura:

Chvála slovenčiny. Dokumenty, svedectvá a vyznania, Martin 1998.

Kováč, D.: *Dejiny Slovenska*, Praha 1998.

Lexikón slovenských dejín, Bratislava 1997.

Mrva, I.: *Dejiny Slovenska v kocke*, Bratislava 2003.
Obrazový atlas Slovenska, Bratislava 1999.
Ondrejka, K.: *Rekordy Slovenska – Človek a spoločnosť*, Bratislava 2002.
Rösslerová-Sláviková, H.: *Poznávame svoju vlasť*, Bratislava 1999.
Slovenské reálie, I. diel, Bratislava 1996.
Slovenské reálie, II. diel, Bratislava 1996.
Slovensko. Prechádzky storočiami miest a mestečiek, Bratislava 2000.

Naziv kolegija: *Fonologija slovačkoga jezika*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 4 sata predavanja

Uvjeti: upisan II. semestar preddiplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Glasovni i fonološki inventar suvremenoga slovačkoga književnog jezika. Podjela fonema prema artikulacijsko-akustičkim obilježjima. Kombinatorna i fonotaktička pravila. Kombinatorne promjene na granicama morfema i riječi. Distinkcije u realizaciji pojedinih fonema u hrvatskom i slovačkom jeziku. Suprasegmentalna fonološka obilježja i pravila distribucije kvantitete. Praktično uvježbavanje fonetske realizacije slovačkoga zapisa.

Cilj: Usvajanje glasovnoga sustava te načela slovačke pravogovorne i pravopisne norme.

Literatura:

Sabol, J.: *Fonetika a fonológia*, Bratislava 1989.

Kráľ, Á.: *Pravidlá slovenskej výslovnosti*, Bratislava 1996.

Pauliny, E.: *Slovenská gramatika*, Bratislava 1981.

Interna skripta

Naziv kolegija: *Slovačka književnost do kraja XIX. stoljeća*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan III. semestar preddiplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti, položen Uvod u slovačku kulturu

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Predmet kolegija izabrana su poglavlja povijesti slovačke književnosti od IX. stoljeća do kraja XIX. stoljeća. Pregledni karakter daje mu kronološki slijed u kojem su poglavlja obrađena te tumačenje raznih historiografskih nastojanja uspostavljanja suvislih veza među njima. Počinje se poglavljem o staroslavenskoj pismenosti te nastavlja s razdobljima srednjega vijeka, renesanse, baroka, klasicizma, romantizma i realizma. Dok se starijoj književnosti pristupa u manjoj mjeri preko analiza konkretnih književnih djela, a više preko povijesnih interpretacija tih epoha, kod novije književnosti u središte se zanimanja stavljaju konkretni književni korpusi nastali u tom razdoblju.

Cilj: Stjecanje uvida u povijesni razvoj slovačke književnosti do kraja XIX. stoljeća, pri čemu se studenti osposobljuju za samostalnu analizu književnih djela.

Literatura:

Karpatský, D.: *Slovačka književnost*. In: *Povijest svjetske književnosti, knj. VII*, Zagreb 1975.

Leksikon stranih pisaca, Zagreb 2001.

Minárik, J.: *Dejiny slovenskej literatúry (Staršia slovenská literatúra)*, Bratislava 1985.

Pišút, M. i kol.: *Dejiny slovenskej literatúry*, Bratislava 1984.

Šmatlák, S.: *Dejiny slovenskej literatúry*, Bratislava 1988.

Naziv kolegija: *Morfologija slovačkoga jezika*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 4 sata predavanja

Uvjeti: upisan IV. semestar preddiplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti, položena Fonologija slovačkoga jezika

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Podjela jezika prema morfološkom tipu. Određivanje slovačkoga kao flektivnog jezika. Vrste riječi i pripadajuće gramatičke kategorije. Deklinacijski i konjugacijski obrasci. Osnovni modeli tvorbe riječi. Usporedba hrvatskoga i slovačkoga morfološkog sustava s naglaskom na veću morfološku raznolikost, te bogatstvo gramatičkih kategorija (živost kod imenica, vid kod glagola) u slovačkom jeziku kao nezaobilazan činilac pri prevodenju.

Cilj: Usvajanje jezičnoga sustava na morfološkoj (tvorbenoj i fleksijskoj) razini. Poznavanje, diferenciranje i kompetencija praktičnoga prepoznavanja deklinacijskih i konjugacijskih obrazaca.

Literatura:

Oravec, J. i kol.: *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia*, Bratislava 1984.

Oravec, J. i kol.: *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Lexikológia*, Bratislava 1982.

Pauliny, E.: *Slovenská gramatika*, Bratislava 1981.

Naziv kolegija: *Slovačka književnost XX. stoljeća*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i slovački

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan V. semestar preddiplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti, položena Slovačka književnost do kraja XIX. stoljeća

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Pregled slovačke književnosti XX. stoljeća – moderna, međuratna književnost, poratna književnost (posebno 60-ih godina), te suvremena književnost (90-e godine). Riječ je o kolegiju koji preglednost samo djelomično stječe u kronološkom slijedu, jer se logika književnoga razvoja traži unutar nekoliko problemskih cjelina, koje određuju književno stvaralaštvo 20. stoljeća. Temelj pristupa ovom kolegiju konkretna su književna djela.

Cilj: Studenti će se upoznati s razvojem slovačke književnosti u XX. stoljeću, te se osposobiti za samostalne analize književnih djela (posebno suvremene slovačke književnosti).

Literatura:

Karpatský, D.: *Slovačka književnost*. In: *Povijest svjetske književnosti, knj. VII*, Zagreb 1975.

Leksikon stranih pisaca, Zagreb 2001.

Marčok, V. a kol.: *Dejiny slovenskej literatúry III*, Bratislava 2004.

Pišút, M. i kol.: *Dejiny slovenskej literatúry*, Bratislava 1984.

Slovník slovenských spisovateľov, Praha 1999.

Šmatlák, S.: *Dejiny slovenskej literatúry*, Bratislava 1988.

Naziv kolegija: *Sintaksa slovačkoga jezika*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 4 sata predavanja

Uvjeti: upisan VI. semestar preddiplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usporedba različitih teorijskih pristupa sintaktičkoj problematici i različitih tipova sintaktičkoga opisa (posebno strukturno-funkcionalnoga i semantičkoga). Tradicija obrade sintakse u slovačkom jezikoslovlju. Sintaksa suvremenoga slovačkoga književnog jezika: modalnost, aktualno ili kontekstualno rečenično članjenje, red riječi, sintagmatika, sintaktički odnosi, rečenični članovi, besubjektne rečenice, jednostavne i složene rečenice, sintaksa teksta.

Cilj: Usvajanje jezičnoga sustava na sintaktičkoj razini. Kompetencija kontrastiranja slovačkih i hrvatskih sintaktičkih obrazaca. Razumijevanje terminoloških razlika.

Literatura:

Kačala, J.: *Sloveso a sémantická štruktúra vety*, Bratislava 1989.

Mistrík, J.: *Moderná slovenčina*, Bratislava 1983.

Moško, G.: *Príručka vetného rozboru*, Prešov 1997.

Oravec, J. – Bajzíkóvá, E.: *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax*, Bratislava 1986.

Pauliny, E.: *Slovenská gramatika*, Bratislava 1981.

Kolegij: Staroslavenski jezik

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni u preddiplomskom studiju (uvjet za upis na diplomski studij)

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 2 sata seminara

Uvjeti: -

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Počeci slavenske pismenosti, prvi slavenski književni jezik i njegova govorna osnovica (odnos prema praslavenskom jeziku); povijesne okolnosti moravske misije: uloga Rima i Carigrada; prvi prijevodi na slavenski jezik; najstariji slavenski tekstovi; izvori za proučavanje života i djela, te elementi biografija Konstantina i Metoda; staroslavenske redakcije; pregled uloge ćirilometodske baštine u pojedinim slavenskih naroda.

Fonologija, morfologija i sintaksa staroslavenskog jezika; temelji glagoljičke i ćiriličke paleografije.

Cilj: Cilj je studente uputiti u početke slavenske pismenosti, podučiti ih elementarnoj staroslavenskoj gramatici i leksiku, kako bi mogli na primjeren način razumjeti razvoj pojedinih jezičnih kategorija sve do suvremenih slavenskih jezičnih idioma.

Literatura:

obvezatna:

Damjanović, Stjepan: *Staroslavenski jezik*, Zagreb 2002, 5-183; Damjanović, Stjepan: *Slovo iskona*, Zagreb 2002,

Damjanović, Stjepan i dr: *Mali staroslavensko-hrvatski rječnik*, 2004, izabrana poglavlja 1-174

Bratulić, Josip: *Žitja Konstantina Ćirila i Metodija i druga vrela*, Zagreb (jedno od izdanja)

dodatna:

Hamm, Josip: *Staroslavenska gramatika*, Zagreb, jedno od izdanja

Hamm, Josip: *Staroslavenska čitanka*, Zagreb, jedno od izdanja

Grivec, Franc: *Slavenski blagovjesnici sveti Ćiril i Metod*, Zagreb 1985

Koneski, Blaž: «Ohridska književna škola», u: *Slovo* 6-8, 177-194

Hamm, Josip: «Hrvatski tip crkvenoslavenskog jezika», u: *Slovo* 13, 43-67

Babič, Vanda: *Učbenik stare cerkvene slovanščine*, Ljubljana 2003

Schaeken, Jos/Nirnbaum, Henrik: *Die altkirchenslavische Schriftkultur*, Muenchen 1999.

Trunte, Nikolaos H: *Ein praktisches Lehrbuch des Kirchenslavischen in 35 Lektionen*, Band 1, Muenchen 1997.

Trunte, Nikolaos H: *Ein praktisches Lehrbuch des kirchenslavischen in 30 Lektionen*, Band 2, Muenchen 1998.

Naziv kolegija: *Historijska gramatika slovačkoga jezika*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 1 sat seminara

Uvjeti: (upisan preddiplomski studij slovačkoga jezika i književnosti)

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Kolegij se bavi povijesnim razvojem slovačkoga jezika s većim naglaskom na fonološkim promjenama, te manjim na morfološkim. Najprije se obrađuju temeljne glasovne promjene koje su dovele do raspada praslavenskoga jezika, a zatim i glasovne promjene koje su odvojile slovački jezik od ostalih zapadnoslavenskih jezika. Velika se pozornost posvećuje i naknadnim procesima koji su doveli do razvoja triju skupina slovačkih narječja. Jezični razvoj pratit će se na jezičnim spomenicima.

Cilj: Upoznati studente s povijesnim jezičnim procesima koji su oblikovali današnji slovački jezik i karakterizirale ga kao poseban slavenski jezik.

Literatura:

Krajčovič, R.: *Slovenčina a slovanské jazyky*, Bratislava 1974.

Krajčovič, R.: *Vývin slovenského jazyka a dialektológia*, Bratislava 1988.

Pauliny, E.: *Fonologický vývin slovenčiny*, Bratislava 1963.

Pauliny, E.: *Vývin slovenskej deklinácie*, Bratislava 1990.

Stanislav, J.: *Dejiny slovenského jazyka. Úvod a hláskoslovie* Bratislava, 1967.

Stanislav, J.: *Dejiny slovenského jazyka. Tvaroslovie*, Bratislava 1958.

Naziv kolegija: *Slovačka standardnojezična situacija u XIX. stoljeću*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 1 sat seminara

Uvjeti: -

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Kolegij se bavi XIX. stoljećem, koje je najvažnije za formiranje slovačkoga standardnoga jezika. Obrađuju se pojedina razdoblja u formiranju slovačkoga književnog jezika (bernoľákovsko štúrovsko, reformno, matično i martinsko razdoblje), te najvažnijim kulturnim i jezikoslovnim ličnostima i njihovim djelima. Razvoj standardnoga jezika pratit će se na temelju jezičnih tekstova, karakterističnih za pojedino razdoblje.

Cilj: Upoznati studente s društvenim i povijesnim procesima koji su determinirali oblik suvremenoga slovačkog standardnog jezika. Stjecanje kompetencije za prepoznavanje povijesnoga razdoblja na temelju jezičnoga uzusa.

Literatura:

Blanár, V. –Jóna, E. –Ružička, J.: *Dejiny spisovnej slovenčiny. II*, Bratislava 1974.

Krajčovič, R. – Žigo, P.: *Dejiny spisovnej slovenčiny*, Bratislava 2002.

Pauliny, E.: *Dejiny spisovnej slovenčiny. I*, Bratislava 1966.

Stanislav, J.: *Dejiny slovenského jazyka. Úvod a hláskoslovie*, Bratislava 1967.

Stanislav, J.: *Dejiny slovenského jazyka. Tvaroslovie*, Bratislava 1958.

Naziv kolegija: *Prozaici slovačkoga realizma*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i slovački

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 1 sat seminara

Uvjeti:

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Predstavljanje slovačkih proznih pisaca u razdoblju realizma (prvi val – Vajanski, Kukučín, Hviezdoslav i drugi val – Timrava, Jesenský, Tajovský i dr.). Posebno se analizira opus Martina Kukučina (1860- 1928), klasika slovačkoga realizma, koji u svojim najznačajnijim djelima govori o hrvatskom čovjeku i hrvatskoj sredini (romani *Dom v stráni* i *Mat' volá*, pripovijetke i putopisi).

Cilj: Upoznati studente s jednim od najznačajnijih razdoblja u povijesti slovačke književnosti, osposobiti ih za književne analize toga razdoblja te ukazati na hrvatsko-slovačku povezanost i u djelima klasika slovačkoga realizma – M. Kukučina.

Literatura:

Dejiny slovenskej literatúry 2, Bratislava 1988.

Mráz, A.: *O slovenských realistických prozaikoch*, Bratislava 1956.

Noge, J.: *Martin Kukučín – Život a dielo v dokumentoch (Epika života – život v epike)*, Martin 1991.

Stričević-Kovačević, Z.: *Hrvatski motivi u djelu Martina Kukučina*, Zagreb 1998.

Naziv kolegija: *Slovačka drama i kazalište*

ECTS-bodovi: 5

Jezik: hrvatski i slovački

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 1 sat seminara

Uvjeti:

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Kolegij daje pregled razvoja slovačke drame i slovačkoga kazališta kroz povijest, posebno od 1920. godine (osnivanje Slovačkoga narodnog kazališta u Bratislavi kao prvog profesionalnog kazališta). Posebna pozornost daje se prikazu i analizi suvremene slovačke drame i suvremenoga slovačkog kazališta, s osvrtom na kazalište malih formi (nakon baršunaste revolucije 1989.).

Cilj: Upoznati studente s povijesnim razvojem slovačke drame i slovačkoga kazališta, te s glavnim odrednicama i smjernicama suvremene slovačke drame, odn. kazališta.

Literatura:

Mistrík, M.: *Slovenské divadlo v 20. storočí*, Bratislava 1999.

Cesnaková-Michalcová, M.: *Z divadelných počiatkov na Slovensku*, Bratislava 1997.

Pašteka, J.: *Pohľady na slovenskú dramatikú, divadlo a kritiku. I-II*, Bratislava 1998.

Interna skripta